

MIESIĘCZNIK HERALDYCZNY

ORGAN TOWARZYSTWA HERALDYCZNEGO WE LWOWIE

Nr. 4.

Lwów, Kwiecień 1909.

Rok II.

Warunki przedpłaty:

Przedpłata na Miesięcznik wynosi rocznie:

6 K. = 5 Mk. = 4 Rb.

Numer pojedynczy 75 hal., z przesyłką 80 hal.

Przedpłata na Rocznik wynosi:

10 K. = 9 Mk. = 5 Rb.

Członkowie Towarzystwa heraldycznego, płacący prócz wpisowego w kwocie 2 K., roczną wkładkę 12 K., otrzymują Miesięcznik i Rocznik bezpłatnie.

Wkładki i przedpłaty należy nadsyłać: Towarzystwo heraldyczne (Dr. M. Dunin-Wąsowicz) Lwów, pl. Strzelecki 5A

Korespondencye i rękopisy pod adresem:

Dr. Władysław Semkowicz, Lwów, ulica Zamajskiego 1. 14.

Treść: Dr. Władysław Semkowicz: *Inscriptiones clenodiales*, str. 49. — Dr. Adam Bogusz: *Mikołaja Bogusza spadkobiercy*, str. 51. — Dr. Juliusz Dunikowski: *Metryki Limanowy*, str. 57. — *Miscellanea*, str. 62. — *Zagadnienia i odpowiedzi*, str. 63. — *Sprawy Towarzystwa*, str. 64. — *Sprostowania*, str. 64.

Inscriptiones clenodiales.

4. Wywód szlachectwa Słociów z r. 1449.

Oblata privilegii deductae nobilitatis Bilińskich. A. 1617.

Ad iudicium actaque praesentia terrestria Premisliensia personaliter veniens nobilis Paulus *Biliński* Słociło, nobilis olim Staś Hrickowicz *Biliński* Słotyło filius, suo et reliquorum omnium *Bilińskich*, infrascripti olim nobilis Nicolai Słociło de *Żukow* secessorum, obtulit iudicio litteras pergamineas deductionis nobilitatis praefati olim nobilis Nicolai Słociło de *Żukow* antecessoris sui, tribus sigillis appensis communitas, omni vitio et suspitione carentes, petens illas suo et ceterorum omnium *Bilińskich* de sanguine praedicti olim nobilis Nicolai Słociło de *Żukow* descendendum, ut a iudicio suscipiantur et actis terrestribus Premisliensibus inserantur, ad cuius affectationem iudicium praesens easdem litteras in munimenta publica actorum terrestrium Premisliensium induci fecit eo qui sequitur tenore:

Nos Petrus Odrowąż de *Sprowa* pallatinus et capitaneus terrae Russiae generalis, Johannes Gołąbek de *Zimnawoda* iudex, et Stiborius de *Wisznia* subiudex Leopolienses generales, iudices per serenissimum principem et dominum dominum Casimirum Dei gratia regem Poloniae, magnum ducem Lithuaniae, Russiae etc. partibus infrascriptis specialiter deputati, significamus tenore praesentium quibus expedit generaliter universis tam praesentibus quam futuris praesentium notitiam habituris, quod ex mandato speciali regio et comissione nobis facta, nobilis Nicolaus Słociło de *Żukow* actor strenuum dominum Nicolaum *Stadnicki*, supremum cubicularium regiae maiestatis ad nostri citavit praesentiam pro et super obiecto sibi Nicolao Słociło per ipsum Nicolaum *Stadnicki* crimine ignobilitatis, dicens, ipsum non esse de nobili genere procreatum, accusando contumaciam ipsius Nicolai *Stadnicki*, petens per nos se admitti cum testibus ad probandam suam nobilitatem ut iuris est terrestres et induxit testes nobiles terrigenas de quattuor clipeis et primo post patrem nobiles Olechnonem Domienikowicz, Lewkonem *Siemakowski* de clipeo dimidia altera crux cum babato; post matrem videlicet Dimitr *Podwierzbiecki* et Martinus *Nieświecki* de clipeo *Korczakorum*; et post avam Fetkonem Dzieciatkowicz et Jackonem *Podolecki* de clipeo trzci wrębi et de quarto clipeo alieno vulgariter z opcego Hrickonem *Korniatowski*, Franciscum *Bukowiński*

de clipeo Borszchnica. Quem Nicolaum *Stadnicki* Mathias Pieczoni ministerialis, prima, secunda, tertia et quarta ultra iuris formam vicibus proclamavit ut aspiceret iuramenta a testibus inductis, cum Nicolaus *Stadnicki* non stetit nec per se nec per suum procuratorem nec aspexit iuramenta a testibus, cuius contumacia exigente Nicolaus Słociło perduxit (sic) testes et eorum iuramenta, quibus Matias Pieczoni ministerialis praedixit iuramenta et recognovit, quod iuraverunt et sunt perducti super quo Nicolaus Słociło posuit memoriale super monstratione suae nobilitatis, quia monstravit se esse verum ac legitimum nobilem de vero ac legitimo genere nobili procreatum et progressum et memoriale recepimus ab eo et litteram iudicalem monstrationis suae nobilitatis legitime sibi sub nostris sigillis tradidimus in cuius rei testimonium sigilla nostra praesentibus sunt appensa. Actum et datum in Leopoli feria quinta proxima post festum Stae Agnetis anno Dni millesimo quadringentesimo quadragesimo nono (25 stycznia 1449), praesentibus magnificis et generosis dominis Krzeslao de *Kurozwiąki* Lublinski, Nicolao *Zakrzewski*, Wislicensi, castellanis, Nicolao de *Gologori* subdapifero, Nicolao Klus de *Wiszniany*, supplicerna (sic) Leopoliensibus, Georgio Strumiło, herede de *Dinoszin* vexillifero Leopoliensi, Petro do *Romanow* et aliis fidedignis circa praemissa testibus.

(Arch. kraj. we Lwowie, Terr. Premisl. t. 86, p. 511).

Uwagi: Wzmiankę o powyższym wywodzie uczynił Boniecki w Dodatkach do Herbarza Polskiego, (zesz. V. str. 163.). Zasługuje on na uwagę z tego względu, że Bilińscy Słociłowie zaliczali się później do szlachty herbu Sas, podczas gdy z przywiedzionego przez nich w r. 1617. dokumentu wywodowego wynika, że przodek ich, Mikołaj Słociło z Żukowa, pieczętował się herbem, przedstawiającym półtora krzyża i podkowę. Zawołania należącego do tego herbu zapiska nie wymienia, lecz mamy zapiskę herbową radomską z r. 1418., która podaje, że Jakub z Głumnic oraz Lutek i Jan Przełuscy „ferunt crucem cum medio in babato et proclamationem Biała” (Potkański. Zapiski herbowe, nr. 70). Jak ten herb wyglądał, okazują pieczęci Przyłuskich, opłacających pobór w r. 1564. (Wittig, Nieznana szlachta, str. 259). Otóż jedni Przyłuscy (z przydomkiem Baldo i Otrząs) kładą podkowę barkiem do góry, drudzy (Ciubałowie, Śmieszki, Karasie, Czubki), barkiem na dół, inni wreszcie (Chudkowie, Prąchnicze, Toski, Sulisławy), używają herbu Lubicz, przyczem nadmienię, że zapiska z r. 1580. określa herb Lubicz właśnie jako półtora krzyża i podkowę (Ulanowski, Materyały, nr. 437). Wynika stąd, że Bilińscy, którzy się od owego Mikołaja Słociły wywiedli, nie byli Sasami, za jakich później uchodzili ale rdzennie polską rodziną, prawdopodobnie z mazowieckiego rodu Biała. Osiadłszy na Rusi, w ziemi przemyskiej, pośród mnogich w owych stronach Sasów, porzucili z czasem nieznany w tych okolicach herb swój a przyjęli herb sąsiedniego rodu, przyniatającego ich przewagą liczebną. Tą drogą niejedna zapewne rodzina polska uległa asymilacji rodowej i narodowej.

Mamy w powyższej zapisce nieznane dotąd zawołanie: Borzchnica. Używa go rodzina Korniałowskich, która występuje w r. 1439 pod zawołaniem Bybło (Bibel), herbu kosi, księżyc i krzyż. (Akta grodz. i ziem., t. XIII, nr. 1116). Borzchnica jest więc drugą obok Bybła proklamą topograficzną tego rodu.

5. Wywód szlachectwa Jaroszewskich z r. 1479.

Johannes Dei gracia dux Mazouie, Russie etc. Significamus tenore presencium, quibus expedit generaliter vniuersis ad quos presencia nostra deuenerint scripta, quod dum plerique nostro presertim evo homines ingenui propter aliquam obtrectionem sugillationem euitandam et regum et

principum fastigio nobilitatis sue genus ac originem litterarum annotatione declarari et palam vniuersis decretum iri exposcere consueuerunt, inde nobilis Stanislaus et Albertus de *Jeroschewo*, dum nobili Olbrachth germano ipsorum de ibidem ipso, in terra Premisliensi pro capite nobilis Martini fratris eorundem, per dominum suum, cui seruiuit, interfecti, iudicialiter agente, fides quod fuisset nobilis et quod ex vero nobilitatis fonte procederetur non est adhibita, nobis instanter supplicauerunt. Quatenus cum sint nostri terrigene et nostri ducatus alumni de sue nobilitatis pagine et ortu sufficienter dignarentur facere testimonium. Quorum petitionibus benigniter acclinati ipsos et quemlibet eorum seorsum, Stanislaum, Albertum, Olbrachth et Martinum interfectum ac progenitores eorum, ipsorum que fratres et omnes consanguineos et vniuersaliter totam eorundem prosapiam ex vero et legitimo nobilitatis fonte de quatuor armis seu clenodiis: post patrem Zagrobę, post matrem Ogonowę et post awam patris Boleszczycę, post awam vero matris Lubycę, recognoscimus significanter euasisse. Prout hoc ipsum magnifici, generosi et nobiles: Cristoforus de *Campa* palatinus et Petrus subdapifer plocenses, Wlodek de *Chudzino* et Michael de *Clenyewo*, Stanislaus et Paulus de *Pyączyno* et Simon Chodor et Jacobus de *Janczewo*, coram nobis sufficienti iuramento consuetudine obseruata intermedio probarunt, testimonio quorumquidem nobilitatem huiusmodi ex suprahabundanti duximus approbandam et tenore presencium approbamus. In cuius rei testimonium sigillum nostrum mediocre presentibus est appensum. Actum et datum in Ploczka feria quarta post Penthecostes anno domini millesimo quadringentesimo LXX° nono (2 czerwca 1479 r.)

(Dokument perg. w Arch. akt dawnych miasta Krakowa. Katalog nr. 895).

Uwagi: Dokument powyższy stanowi cenny przyczynek do najbardziej dotąd upośledzonej heraldyki mazowieckiej. Na pierwszy rzut oka widać, że świadkowie, choć wyliczeni parami, nie idą w takim porządku, w jakim poprzednio wyliczono rody. Nie trudno jednak będzie odszukać im odpowiednie herby. Naprzód idą Kępscy, Krzysztof wojewoda i Piotr podstoli płocki. Tych znamy jako Bolesćiców. (Boniecki, Herbarz, t. IX. str. 387). Następną parę stanowią: Wlodek z Chudzina i Michał z Kleniewa. Wiemy, że Kleniewscy należą do Zagrobów i pochodzą z gniazda tego rodu w powiecie bialskim ziemi płockiej. Obok Kleniewa leży wieś Zagroba, która dała początek zawołaniu topograficznemu całego rodu. Włodka z Chudzina zaliczają nasi heraldycy do rodu Cholewów. (Boniecki, Herbarz, t. VII. str. 122). Zważywszy jednak, że rycerz ten występuje w jednej parze z Michałem Kleniewskim, notorycznym Zagrobą, gdy tymczasem o świadkach herbu Cholewa nie ma w dokumencie wcale mowy, zważywszy wreszcie, że Chudzino sąsiaduje tuż z Kleniewem i Zagrobą, nie popełnimy błędu, zaliczając go do rodu Zagrobów i prostując temsamem dotychczasowy pogląd. Stanisław i Paweł z Piączyna będą niezawodnie członkami rodu Ogonów, gdyż ostatnią parę, Szymona Chodora i Jakuba z Janczewa, ze względu na ostatniego, do Lubiczów zaliczyć wypadnie. Rycerze z Piączyna będą może identyczni z Paczyńskimi-Ogonami (Niesiecki). Herb Chodorów nie był dotąd, o ile mi wiadomo, znany (Boniecki, Herbarz, str. 31).

Dla rodziny Jaroszewskich (Jeroszewskich), sąsiadów Kleniewskich i Chudzińskich, przynosi nasz dokument też nowe szczegóły, cofając historię jej, znaną dotąd dopiero od r. 1530 (Boniecki, t. VIII. str. 265) wstecz o pół przeszło wieku.

Dr. Władysław Semkowicz (Lwów).

Mikołaja Bogusza spadkobiercy.

Mówiąc o Mikołaju I Boguszu¹⁾, wymieniłem trzech jego bratanków: Jana III, Stanisława I i Mikołaja II, jako jego spadkobierców, którzy na mocy testamentu

¹⁾ Vide Miesięcznik herald. Nr. 1. i 2. z r. 1909.

z r. 1549 i inskrypcyi z r. 1560 odziedziczyli Kościelec i resztę majątków ziemskich zmarłego stryja, tak dziedzicznych jak i dzierżawnych w starostwie krasnostawskim. Ci trzej bracia byli synami Jana II Bogusza, komornika radomskiego (1544), a wnukami Jana I Bogusza, dziedzica Woli Markowej i Kowalskiej, zwanej także Boguszową, jak to już poprzednio nadmieniałem. Sprostować jednak winienem pierwotne moje twierdzenie, które powtórzyłem za Bonieckim, jakoby ich ojciec, Jan II był najmłodszym bratem Mikołaja I. Z dokumentu bowiem z r. 1534¹⁾, obejmującego wyrok sądu ziemskiego radomskiego, wydanego w sprawie Franciszka Bernatowicza z Piotrowic, mieszczanina radomskiego przeciw Janowi II, Kasprowi i Mikołajowi I Boguszom, jako prawnym spadkobiercom niegdyś ur. Jana I Bogusza z Woli Kowalskiej, wynika, że Jan II był najstarszym synem Jana I, a Mikołaj I z Kościelca najmłodszym, nie zaś odwrotnie²⁾. Fakt ten wyjaśnia także zapis wszystkich dóbr dziedzicznych, dokonany przez ojca Jana I na rzecz Mikołaja I, jako najmłodszego syna, na myśl ówczesnych zwyczajów prawnych.

Średni brat, ksiądz Kasper, nie mógł być ojcem Jana i Stanisława Boguszów, jak przypuszcza Boniecki, gdyż już w r. 1537 był plebanem w Brzeźnicy³⁾, a następnie w r. 1553 plebanem w Jemielnie i nie był żonaty.

Należy zatem stwierdzić, że ci trzej bracia Bogusze, Jan II, Stanisław I i Mikołaj II byli synami najstarszego brata spadkodawcy, Jana II Bogusza, komornika radomskiego i jego żony, Zofii Śreniawianki, którą wymienił jako babkę ojczyłą ks. Jerzy Bogusz, syn Jana III, kanonik krakowski, gdy wchodził do kapituły w r. 1606.

Bliższe poznanie tych trzech spadkobierców Mikołaja Bogusza budzi interes z tego względu, że od nich wywodzą się żyjące dotychczas trzy linie Boguszów, mianowicie gałąź wołyńska i dwie galicyjskie, o czym później będzie wzmianka. Rzecz niewątpliwa, że zapis stryja Mikołaja I przyczynił się znacznie do podniesienia społecznego i ekonomicznego położenia jego bratanków, których ojciec, jako komornik radomski i współdziedzic Woli Markowej i Kowalskiej, dosyć skromne zajmował stanowisko⁴⁾. Dopiero synowie jego, wkrótce po śmierci stryja Mikołaja potrafili wybić się na wyższe stanowisko, do czego im pomogły także korzystne małżeństwa.

Najstarszego, Jana III, sekretarza Zygmunta Augusta, widzimy już w r. 1560 podkomorzym lubelskim; w r. 1581 został już kasztelanem czchowskim, wreszcie w r. 1588 posunął się na kasztelanę zawichojską. Od r. 1571 trzymał starostwo zwolenińskie, które za przyzwoleniem króla odstąpił synowi Bernardowi⁵⁾. Zaślubiwszy Urszulę Maciejowską, córkę Stanisława, kasztelana lubelskiego, starosty zawichojskiego i lubomskiego (1548), marszałka nadwornego królowej Barbary (z żony Anny Czuryłówny, córki kasztelana przemyskiego i Elżbiety Kamienieckiej), wysłany był od

¹⁾ Terr. Rad. Inscr. et Decr. N. 13. p. 600.

²⁾ W r. 1522 występuje tenże Jan Bogusz z Woli Kowalskiej wraz z Jakóbem z Długojowa przed sądem ziemskim radomskim, ze strony Zofii, córki Jana Zasady Strzałkowskiego (Półkozica), wdowy po Mikołaju Kroguleckim, a żony Piotra Kochanowskiego, jako jej krewni przy zapisie Sydzyń Piotrowi Kochanowskiemu (Terr. Rad. inscr. lib. II. f. 302).

³⁾ Acta ep. Crac. vol. 17. p. 27.

⁴⁾ Według Pawińskiego Źródła dziejowych (t. XIV. s. 319) Wola Markowa miała 3 $\frac{1}{2}$ łanów = 105 morgów, a Wola Boguszowa 3 łany = 90 morgów. W r. 1569 posiadał je Jan III Bogusz, podkom. lubelski.

⁵⁾ Szczegółowe cytaty zob. w Bonieckiego Herbarzu I. str. 355.

sejmu warszawskiego dnia 28. sierpnia 1587, wraz z Janem Gniazdowskim, biskupem sufraganiem gnieźnieńskim, w poselstwie do cesarza i do arcyks. Maksymiliana¹⁾ z zawiadomieniem o elekcji Zygmunta III. W r. 1588 jako kasztelan zawichojski wybrany został przez sejm, do poboru kwarty²⁾.

Z czterech jego synów i dwóch córek, najstarszy syn, Bernard, po ojcu starosta zwoleński, z żony Doroty Kochanowskiej (córką Mikołaja i Barbary z Gniewoszów), 2 vo. Poniatowskiej, zdaje się nie miał potomstwa. W r. 1591 sprzedaje on kopalnię żelaza³⁾, a w r. 1593 odstępuje bratu Olbrachtowi wieś Brzezinkę i umiera około r. 1604⁴⁾.

Drugi syn Krzysztof, był w r. 1599 na uniwersytecie w Padwie⁵⁾, na oddziale Andrzeja Naruszewicza, przedtem zaś, w r. 1594 odstąpił Wojciechowi Korzeniowskiemu i tegoż żonie Annie Krzyckiej tenutę królewską wsi Jeżowa i Bartodziejów⁶⁾, a nabył wraz z żoną Anną z Bobrku wieś Taczew pod Radomiem⁷⁾. Zdaje się, że w r. 1613 już nie żył, bo w tym roku Joachim Tarnowski, starosta wendeński pożyczka od jego żony Anny z Bobrku sumę 1.500 złp. i zobowiązuje się zwrócić ją za rok jej successorom⁸⁾.

Trzecim bratem był Jerzy, kanonik krakowski, który mianowany w r. 1604, wszedł do kapituły 2. czerwca 1606, legitymując się jako syn Jana Bogusza, kasztelana zawichojskiego h. Oślagłowa i Urszuli Maciejowskiej h. Ciołek. Jako babkę ojczystą wymienił Zofię Śreniawiankę h. Śreniawa, jako babkę macierzystą Elżbietę Kamieniecką h. półtrzecia krzyża. Był zrazu proboszczem w Iłży i kantorem katedralnym, następnie proboszczem w Czańcu i possessorem Dzieśławic i Głubinówki, które w r. 1604 przez swego brata Krzysztofa wydzierżawił szlachetnemu Adamowi Grochowskiemu⁹⁾. Zdaje się, że w czasie nominacji był na uniwersytecie w Bolonii i miał drugie imię Jan, gdyż pod r. 1605 znajduje się w spisie uczniów bolońskich Joannes de Zięblice Bogusz, canonicus Cracoviensis, gdy tymczasem Jana kanonika współcześnie nie było¹⁰⁾. Umarł w r. 1632.

Czwartym bratem był Olbracht (Wojciech), żonaty z Heleną z Górzna, posiadacz królewskiej wsi Rawicy i Brzezinek, które za konsensem króla odstąpił córce Zofii, żonie Adama Próchnickiego (1632)¹¹⁾. Jego synem był Jerzy Benedykt (†1681), dziedzic Górzna, żonaty z Reginą z Rykalskich. Tenże, jako uczeń Akademii jagiellońskiej, miał mowę na pogrzebie Aleksandra Karola, czwartego syna Zygmunta III, która wyszła drukiem w r. 1635¹²⁾.

Z córek kasztelana Jana III Bogusza wymienić należy Elżbietę, żonę Zygmunta Myszkowskiego, pierwszego margrabiego i Annę, zakonnice w klasztorze Klarysek

¹⁾ Warschauer, Mitteilungen a. d. Britttish Museum. Sygnatura Eg. 1089. Lipsk 1909.

²⁾ Januszewski, Stat. kor. 1600 fol. 317.

³⁾ M. kor. t. 136. p. 242.

⁴⁾ M. kor. t. 138 p. 263.

⁵⁾ Windakiewicz. Księgi nacyi polskiej w Padwie.

⁶⁾ Castr. Crac. t. 153 p. 1121.

⁷⁾ M. Kor. t. 138. p. 436. r. 1594.

⁸⁾ Castr. Crac. t. 198. p. 1947.

⁹⁾ Castr. Cr. t. 181 p. 127 i notaty Łuszczyńskiego.

¹⁰⁾ Bersohn: Studenci Polacy na uniwersytecie w Bolonii.

¹¹⁾ Metr. Kor. I. 178 p. 461.

¹²⁾ U Macieja Andrzejczyka. Bibl. Jag. kat. paneg. N. 8052.

u św. Andrzeja w Krakowie. O nich rozpisuje się Niesiecki, że wyprzysiągłszy się kacerstwa aryańskiego ojca, odznaczały się cnotami chrześcijańskimi¹⁾. Niesiecki rozdziela Jana, kasztelana czchowskiego, od Jana, kasztelana zawichojskiego i mieni ostatniego zagorzałym arianinem. Ponieważ ci dwaj Janowie byli jedną osobą, zatem zdaje się, że Jan III pod koniec życia, jako kasztelan zawichojski (1588), popadł w arianstwo i prześladował córki.

Oprócz tych czterech synów kasztelana Jana III, był jeszcze piąty syn, Jan IV z Ziemblic Bogusz, ożeniony z Katarzyną Czuryłówną 1 v. Stanisławową Kunatową, której zeznał zapis dożywocia 1621 (zap. lwow.), a który miał synów: Jana V, Tomasza i Aleksandra²⁾. Tegoż Jana IV wymienia zapiska proszowska z r. 1619, jako brata kanonika Jerzego, tudzież Olbrychta Bogusza, którzy jako stryjowie i współopiekunowie Stanisława sive Samuela, Hieronima i Anny Boguszków, występują przeciw Annie Boguszowej, żonie Jana Wylama, o zabranie ruchomości z Kościelca po śmierci ich ojca, Hieronima I Bogusza³⁾.

Drugim synem komornika Jana II był Stanisław I wojski krasnostawski, dziedzic Kościelca, który odziedziczył po stryju Mikołaju wraz z braćmi Janem III i Mikołajem II. Występuje on w aktach od r. 1575 do 1581, w którym to roku umiera. On to, jako posiadacz Kościelca, był profanatorem tamtejszego kościoła, o czym wspomina zapiska w wizycie Kazimirskiego⁴⁾. Był on dwukrotnie żonaty, 1 v. z Anną Grot Samborzecką, a następnie zaślubił Annę ze Swoszowic, córkę Henryka Konarskiego z Konar, która po śmierci jego wyszła za Stanisława Taszyckiego z Łusławic i skarżyła w r. 1582 Jana Charczewskiego o zapłacenie wadyum 2.000 złp., z powodu intercyzy zeznanej w aktach wiślickich⁵⁾.

Synami tej drugiej żony byli: Stanisław II, dworzanin królewski i Hieronim I oraz trzy córki: Dorota, żona 1 v. Jana z Burzyna Burzyńskiego, dziedzica Podbrzezia i Wróblowic, 2 v. Piotra Szczepanowskiego, Zuzanna, żona Abrahama Szczepanowskiego i Jadwiga, żona Abrahama Błońskiego, dziedzica Wróblowic, Podbrzezia i Faściszowej. Tenże Stanisław II występuje w r. 1595 jako dziedzic Kościelca i sąsiednich Ziemblic, które w tym czasie musiał nabyć po żonie niewiadomego nazwiska lub dokupić. Kwituje on w r. 1595 Jana Mniszka, starostę krasnostawskiego z zarządu dóbr Rudniczki i Siemicza⁶⁾, zaciąga w latach od 1593—1600 od różnych osób szereg długów, dochodzących do 10.000 złp. a następnie w r. 1602 sprzedaje Janowi Korycińskiemu (synowi Mikołaja) imieniem własnem i brata Hieronima I dwór z ogro-

¹⁾ Anna Salomea Boguszówna, córka Jana z Ziemblic Bogusza, kasztelana zawichojskiego i Urszuli Maciejowskiej, wstąpiła do klasztoru św. Andrzeja 29. czerwca 1616. Zmarła 7/11 1648. Równocześnie z nią wstąpiły do tegoż klasztoru dwie jej siostrzenice, Beata i Eleonora Myszkowskie, córki Zygmunta i Elżbiety Boguszówny, z których pierwsza zmarła 17/3 1660, druga 14/4 1652. (Księgi profesji u św. Andrzeja).

²⁾ W legitymacji wołyńskiej Boguszków w Żytomierzu w r. 1832 znajduje się zapiska co do testamentu Benedykta z Ziemblic Bogusza oblatowanego dnia 11/10 1681 w aktach konsystorskich lubelskich, w którym tenże Benedykt zeznaje, że ponieważ stryj jego, ur. Jan IV. Bogusz nie windykował sprawy o sumę jego babce Maciejowskiej należącą — przeto on synów jego, Jana (V) Tomasza i Aleksandra od partycypacji tejże sumy oddał.

³⁾ Terr. proszow. liber 245. pag. 557—560—561.

⁴⁾ Brał udział w synodzie arianiskim w Bełżycach r. 1567 (Grabowski Tadeusz: Literatura arianiska 1560—1660 rozdział II, s. 57).

⁵⁾ Castr. Cracov. t. 127 p. 495 i 628.

⁶⁾ Castr. Crac. t. 155 p. 426.

dem w Krakowie, przy cmentarzu św. Trójcy (OO. Dominikanów), między domem Jana Korycińskiego, a panów Koniecpolskich (klasztor św. Józefa) położony, który odziedziczył po stryju Mikołaju I¹⁾. Wreszcie w r. 1610 robi dział dóbr ojcowskich z bratem Hieronimem I, zatrzymując Kościelec, a oddając bratu: Goryń, Wierzchowiska, Wolę Goryńską, Wólkę Łukowską i wieś Brodek²⁾. W r. 1615 już nie żył, gdyż w tym roku występuje Hieronim I jako sukcesor zmarłego brata, Stanisława II³⁾ co dowodzi, że umarł bezdzietnie.

Hieronim I objął zatem po bracie Stanisławie znowu Kościelec, lecz niedługo się nim cieszył, gdyż około r. 1617 umiera, w tymże bowiem roku występuje już w aktach Anna z Wojławic, córka Krzysztofa Cikowskiego, jako wdowa po Hieronimie Boguszu, pani oprawna Kościelca⁴⁾. W r. 1619 pozywają ją jako już żonę Jana Wylama de Kaliszany jej bracia wujeczni, Jerzy Bogusz kanonik krakowski, pleban iłżecki, tudzież Olbrycht i Jan IV Bogusze, jako opiekunowie małoletnich dzieci Hieronima I Bogusza, o to, iż ona wbrew prawu nie chce im oddać w opiekę dzieci, pozostałych po pierwszym swym mężu: najstarszego Stanisława III sive Samuela, tudzież Hieronima i Annę Boguszków, lecz je sama chowa, wyrządzając tem skarżącym znaczną szkodę, którą oni sobie na 10.000 grzywien szacują⁵⁾. W tymże roku ci sami małoletni Bogusze, w asystencyi swych opiekunów t. j. powołanych wyżej swych stryjów, skarżą ponownie Annę, żonę Jana Wylama, iż po śmierci ich ojca zabrała pozostałe po nim przywileje i dokumenty, dotyczące dóbr zmarłego i nie chce ich wydać skarżącym, jako prawym spadkobiercom, a w osobnym pozwie domagają się od teź wdowy zwrotu wszystkich ruchomości ojcowskich w Kościelcu pozostałych⁶⁾. Ze sporów tych wynika, że Kościelec w tymże czasie wyszedł z rąk Boguszków i przeszedł w ręce Jana Wylama, drugiego męża Hieronimowej Boguszowej, zwłaszcza, że jej dwaj synowie, Stanisław III i Hieronim II widocznie zmarli bezdzietnie około r. 1624. W tym bowiem roku Jan Błoński, syn Jadwigi Błońskiej, siostry Hieronima I Bogusza, kwitował wdowę Annę Wylamową z ruchomości po swych braciach ciotecznych, Stanisławie i Hieronimie II, synach Hieronima I, od ich matki otrzymanych⁷⁾. Siostra ich Anna pisała się de Grudna i była żoną Samuela Chełmskiego.

Już te wszystkie związki Stanisławów Boguszków, dziedziców Kościelca, oraz ich potomków z rodzinami wybitnie różnowierzczemi, jak Cikowscy, Chełmscy, Konarscy, Taszyccy, Wylamowie, Burzyńscy, Błońscy, Szczepanowscy etc. dowodzą ich zmiany wyznania. Stanisław II, otrzymując przy podziale w r. 1610 od brata Hieronima Kościelec z Posiłowem, nie uregulował jeszcze wtedy sprawy patronatu i nie miał plebana w Kościelcu, na co wskazuje wzmianka aktu, że mu odstępuje Ko-

¹⁾ Castr. Crac. t. 175 p. 85—89.

²⁾ Castr. Crac. t. 181 p. 2166.

³⁾ Castr. Crac. t. 201 p. 1417.

⁴⁾ Castr. Crac. t. 204 p. 1076.

⁵⁾ Terr. Prosz. lib. 245 p. 552—555—557.

⁶⁾ Terr. Prosz. lib. 245 p. 560—561.

⁷⁾ Castr. Crac. t. 221 p. 2226. Właścicielem Kościelca w r. 1625 był Abraham Błoński, mąż Jadwigi Boguszożony, ojciec Jana, który kwitował Annę Wylamową. Wylamowie z Kaliszan (nad Wisłą w lubelskiem) h. Radwan. (Niesiecki, Herbarz, t. 9. s. 330). Jadwiga z Kaliszan Wylamowa była żoną: 1 v. Piotra Sieniuty de Lachowice, 2 v. Krzysztofa Lanckorońskiego kasztelana krakowskiego, 3 v. Mikołaja Przerebskiego kasztelana santockiego.

ścielec „cum jure patronatus praesentandorum quorumvis ecclesiasticorum beneficiorum in eisdem bonis constituendorum“¹⁾). Sprawa ta zakończyła się dopiero w r. 1663 za nowych właścicieli, Lanckorońskich.

Trzecim i ostatnim spadkobiercą Mikołaja I Bogusza był Mikołaj II, najmłodszy syn Jana II i Zofii Śreniawianki. Ożeniony z Zofią Firlejówną z Dąmbrowicy, córką Mikołaja, wojewody lubelskiego, był naprzód starostą zwoleńskim²⁾, następnie wojskim radomskim. Po śmierci teścia (1593) odziedziczył wraz z żoną znaczne dobra w lubelskiem, umarł w r. 1600, pozostawiając syna Jana VI, kasztelana zawichojskiego (1645). Tenże Jan był przez dwa lata na studiach w uniwersytecie protestanckim w Heidelbergu wraz ze swoim prefektem Piotrem Szomanem Ciachowskim, a gdy go opuszczali w r. 1605, wydano na ich cześć panegiryk pod tytułem: *ΕΥΧΑΙ ΚΟΙΝΟΙΟΥΔΕΣ* (wspólne pożegnanie) Ab illustri Academia Palatinata — Honoris ergo consecrata Discessui Illustris ac Generosi Domini Domini Johannis Bogusz L(iberi) B(aronis) de Ziemlice etc. Anno MDCV. Heidelbergiae e Typografia Joannis Lanceloti. — Inclita Illustrum et Generosorum Bogussorum L. B. a Ziemlice insignia (Herb Półkozic z literami I. B. D. Z.³⁾).

Jestto broszura (in quarto) zawierająca 12 panegiryków łacińskich, jeden grecki i jeden hebrajski, przez różnych profesorów i uczniów na cześć ustępujących Jana Bogusza i jego prefekta Ciachowskiego, wychwalających ich ród, osoby, oraz herb Półkozic. Jan Bogusz nazywany tu Ziemlicianis Baro, ród jego wywodzi się od króla Lecha i kończy się pytaniem: Inclita Vestra Dominatio regali stirpe creata cur? Quia rex Maurorum Bogusz erat!

O oślej głowie na tarczy herbowej mówi: asinus sanctior est superis. Autorami tych panegiryków było dwóch Sieniutów L. B. de Lachowice, Marcin St. Szczepanowski, Jan Grotkowski, Daniel Jezierski, Marcin Tudorowski, Stanisław Kazimirski (nob. pol. f.), Andrzej Herman (pol. studiosus St. Theologiae). Ody pisali: Henryk Scriterius de Güstrow, Megapolitaneus eques et P. L. caesareus, M. Baltazar Baumbusch (autor ody hebrajskiej), M. Bartolomeus Schröterus, Petrus Sestericius, M. Georg Wendelin Schenkel Contuberniae Heidelbergii regens (mieszkali widocznie w bursie). Ojciec Jana VI Mikołaj wymieniony jest w panegiryku jako wojski radomski, stryj Jan jako kasztelan zawichojski, ojciec matki Firlej jako wojewoda lubelski.

Panegiryk ten dowodzi, że Jan III otrzymał wychowanie protestanckie, skoro studia swoje czerpał na uniwersytecie protestanckim w Heidelbergu. Nie ulega wątpliwości, że i ojciec jego Mikołaj II zmienił wyznanie katolickie i stał się heretykiem, niewiadomo tylko, czy był kalwinem czy arianinem. Teść jego Mikołaj Firlej był głową kalwinistów i założycielem szkoły kalwińskiej w Lewartowie (Lubartowie), zaś Mikołaj Kazimirski, zięć jego, wprowadził do zboru w Lewartowie nabożeństwo arianskie. Obydwaj mieli się nawrócić przed śmiercią i przywrócić kościół katolikom. Ks. Cichocki w swoich allokucjach pisze, że córki Mikołaja Firleja wkońcu nawróciły się na katolicyzm i potomków swoich dla religii katolickiej odzyskały. Zdaje się przeto, że i Jan VI za przykładem matki Zofii Firlejówny powrócił na łono Kościoła

¹⁾ Castr. Crac. t. 191. p. 2166.

²⁾ Kasper Cichocki autor *Alloquiorum ossieciensium* (1615) wymienia tego Bogusza jako zięcia Mikołaja Firleja i cytuje go jako starostę zwoleńskiego.

³⁾ Panegiryki Bibliot. Jagiell. N. 52.

katolickiego. Był on dwukrotnie żonaty, naprzód z Agnieszką z Jakubowic (1610), następnie z Maryanną Kalinowską, wdową po Chocimirskim, bogatą dziedziczką na Wołyniu, a otrzymawszy w r. 1638 konsens na wykupno Korobodyniec ze starostwa barskiego, przeniósł się na Wołyń i dał początek linii wołyńskiej, dotychczas tamże majątkowo kwitnącej.

Synami tego Jana VI, który miał być także kasztelanem zawichojskim w r. 1645, był Marcin, sławny regimentarz podolski, Tomasz, Aleksander, oraz trzy córki: Marya Anna (Maryanna), żona 1 v. Piotra Komorowskiego, 2 v. Jana Byliny, 3 v. Mikołaja Oraczewskiego w r. 1669 bezdzietnie zmarła, Eufrozyna Oborska i Anna (panna⁴).

Dalsza filiacya tych sukcesorów, wymagająca nowych badań, stanowić będzie osobne studyum.

Dr. Adam Bogusz (Kraków).

⁴) W r. 1670 Marcin z Ziemblie Bogusz, podstoli nowogrodzki, imieniem swoim, oraz imieniem braci Aleksandra i Tomasza, oraz siostr, Eufrozyny z Ziemblie Oborskiej i Anny, jako sukcesorowie Anny-Maryi z Ziemblie 1 v. Piotra Komorowskiego, 2 v. Jana Byliny, 3 v. Mikołaja Oraczewskiego małżonki, bezdzietnie zmarłej, kwituje Mikołaja Oraczewskiego z klejnotów po zmarłej jego żonie odebranych. Castr. Crac. t. 287 p. 1633 i t. 606 p. 1751.

METRYKI.

PARAFIA: LIMANOWA. — Metryki chrztu św., ślubów i zejścia.

Tomów XIII od 1640—1850 r.

(Dokończenie)

Przysowski.

Jakób, zaśl. Justynę Jasińską z Sowlin 1676. S. Michał Jasiński, Jan Rzepecki z Męciny I. str. 51.

Psurski.

Wojciech, † 1765. I. str. 86.

Puchalski.

Walentya Kungunda, c. Dominika i Doroty małż. * 1728. K.: Aleksander Leśniowski, Marya Gulczowska III. str. I.

* Raab.

Józefa, od 1845. r. żona Ignacego Dierżanowskiego.

Rabski.

Andrzej, s. Walentego i Anny małż. * 1657. K.: Andrzej Kaliński, Zofia Jordanowa I. str. 40.

Raciński.

Julian z Kaniny, s. Hipolita i Domiceli z Głębockich zaśl. Cecylę Wielogłowską c. Józefa i Ewy z Dunikowskich 1848. III str. 241.

Rackowski.

Konstancya, c. Jana i Magdaleny z Sawickich * 1786. V. A. str. 118.

Onufry Antoni, s. tychże * 1788. K.: Ks.

Onufry Grzymisławski opat szczyrzycki, Barbara Dydyńska V. A. str. 122.

Rakowski.

Józef, † 1804. II. str. 25.

Ratoski.

Barbara, od 1705. r. żona Samuela Tyrawskiego.

Rayski.

Maryanna, od 1672. r. żona Michała Rylskiego.

Reklewski.

Augustyna Paulina, c. Augusta i Pauliny z Wielogłowskich dżców. Krużlowej * 1834. VI. 207.

August, dżc. Krużlowej zaśl. Paulinę z Wielogłowskich 1832. III. str. 115.

Roszkowski.

Agnieszka, c. Dominika i Franciszki małż. * 1724. K.: Ks. Wojciech Sarnecki prob. limanowski, Zofia Janiszowska II. str. 201.

Franciszka, c. Dominika i Anny małż. * 1742. III. str. 116.

Jan, s. tychże * 1731. III. str. 32.

Jan, s. tychże * 1740. III. str. 100.

Katarzyna, c. tychże * 1733. III. str. 52.

Kazimierz Andrzej, s. Dominika i Franciszki małż. * 1725. K.: Andrzej Szwarzenberg Czerny stolnik wołyński, Aleksandra Krzeszowa cześnikowa wieluńska II. str. 220.

Maryanna Franciszka, c. tychże * 1727. II. str. 247.

Wojciech, Józef, s. tychże * 1722. II. str. 190.

Dominik, zaśl. Franciszkę Banowską 1721. I. str. 25. a 2°. v. Annę Krajowską 1730. II. str. 48.

Jan, s. Dominika i Anny małż. † 1733. I. str. 25.

Rudzki v. Rucki.

Elżbieta Rozalia, c. Jana i Anny małż. z Szarysza * 1735. III. str. 69.

Helena Rozalia, c. Franciszka i Heleny małż. * 1712. K.: Jan Czernski, Łucya Czachurska II. str. 129.

Maryanna Agnieszka, c. Jana Łukasza i Anny małż. * 1727. K.: Maryanna Sierakowska, Jan Pałcewicz III. str. 77.

Jan, z Siekierczyny zaśl. Annę Strzeszkowską z Szarysza 1729. S. Józef Rudzki II. str. 44.

Jan, z Mordarki † 1759. I. str. 67.

Rylski.

Michał, zaśl. Maryannę Rayską 1672. S. Jan Belina, Andrzej Biesiadecki I. str. 45.

* Ryncowicz.

Agnieszka, od 1697 r. żona Konstantego Bieżańskiego.

Rzegociński.

Anna, c. Franciszka i Katarzyny małż. z Mordarki * 1694. K.: Jan Boratyński z Jastrzębi, Zofia Złotnicka II. str. 4.

Sędzimir.

Jadwiga, c. Hieronima i Agnieszki małż. * 1652. K.: Jan Mruk wójt limanowski, Marya Jaciełczonka I. str. 25.

Józef Franciszek, s. Franciszka i Zofii małż. z Sowlin * 1704. II. str. 72.

Paweł Franciszek, s. Franciszka i Anny małż. * 1700. II. str. 45.

Zofia, c. Jarosza i Agnieszki małż. * 1647. K.: Piotr i Zofia Brzechffowie I. str. 10.

Franciszek, z Łukowicy zaśl. Zofię Batowską z Sowlin 1702. I. str. 74.

Marcin, zaśl. Annę Gurzyńską 1699. S. Paweł Morski, Stan. Krzesz I. str. 63.

Antoni, † 1733. I. str. 20.

Sawicki.

Magdalena w 1786. r. żona Jana Rzeczkowskiego.

Siemieński.

Szymon Juda Jan, s. Ignacego i Heleny z Jurkowskich * 1768. K.: Michał Krasuski, Konstancja Wolańska IV. str. 95.

Sikorski.

Kajetan Krzysztof, s. Macieja i Maryanny małż. * 1761. IV. str. 45.

Skórski.

Norbert, † 1813. II. str. 344.

Smąkowski.

Anna Małgorzata, c. Walentego i Rozali małż. * 1761. K.: Franciszek Bobowski, Elżbieta Krzycka III. str. 160.

Zofia Helena, c. tychże * 1749. K.: Ignacy Gurzyński, Anna Trzecieska III. str. 148.

Sobolewski.

Justyna, od 1697 r. żona Stanisława Piotrowskiego.

Sosecki.

Agnieszka, od 1742 r. żona Tomasza Olszyńskiego.

Srokowski.

Wawrzyniec Maryan, s. Aleksandra i Maryanny z Wierchlejskich * 1829. K.: Sebastyan Stadnicki dzc. Nowego Targu, Maryanna Baranowska VI. str. 287.

Stadnicki.

Konstanty Dezydery, s. tychże * 1802. V. A. str. 159.

Leon Amos Teodor, s. Sebastyana i Magdaleny z Szwarzenberg-Czernych * 1813. K.: Wojciech Tetmajer, Agnieszka Trzetrzevińska V. A. str. 204.

Tekla Alojza Napoleona, c. tychże * 1809. V. A. str. 186.

* Stahlberger.

Karol Józef Floryan, s. Karola i Julii z Stawikowskich zaśl. Wilhelminę Wiełogłowską c. Józefa i Ewy małż. 1848. III. str. 240.

Stobnicki.

Feliks, s. Onufrego i Heleny z Mirosław-

skich zaśl. Maryą Wielogłowską 1°. v. Paszycową 1838. S. Karol Stobnicki rotmistrz, Soter Wielogłowski III. str. 42, Henryk, s. tychże, dziców. Tymowej zaśl. Emilię Wielogłowską 1842. III. str. 224.

Strachocki.

Anna, od 1709. r. żona Jana Bobowskiego.

Strzeszkowski.

Franciszka Katarzyna, c. Stanisława i Anny małż. * 1720. K.: Marcin i Katarzyna Sędzimirowie II. str. 177.

Józef, s. Jana i Anny małż. * 1685. K.: Stanisław Krzesz, Barbara Trzecieska I. str. 86.

Piotr, s. Stanisława i Anny małż. z Szarysza * 1724. K.; Ks. Wojciech Sarnecki prob. limanowski, Barbara Gurzyńska II. str. 206.

Rozalia, c. Wojciecha i Zofii małż. z Mordarki * 1755. K.: Franciszek Bobowski, Anna Jurkiewicz IV. str. 5.

Wawrzyniec, s. tychże * 1753. K.: Anton Strzeszkowski, Anna Rudzka III. str. 174

Anna, od 1729, r. żona Jana Rudzkiego.

Katarzyna, od 1735, r. żona Antoniego Bromirskiego.

Wojciech, zaśl. Zofię Wojciechowską 1751. S. Franciszek Smykowski, Franciszek Bobowski II. str. 94.

Sułczewski v. Szułczewski.

Ludwika Wincencya Aniela, c. Stanisława i Anieli z Głębockich * 1818. IV. str. ?

Stefan Sebastyan, s. tychże * 1821. VI. str. 120.

Szczedrowski.

Krzysztof Nikodem, s. Franciszka i Heleny małż. * 1719. K.: Stanisław Ahinger, Maryanna Czachurska II. str. 160.

Szymański.

Agnieszka, c. Franciszka i Rozalii małż. z Szarysza * 1733. III. str. 44.

Aleksander, zaśl. Elżbietę Nizińską 1704. S. Jan Tokarski II. str. ?

Tetmajer.

Antoni Justyn Feliks, s. Karola i Justyny z Neymanowskich * 1815. V. A. str. 57 i 297.

Julianna Maryanna, c. Wojciecha i Justyny z Choynowskich * 1807. IV. A. str. 276.

Klementyna Marya Katarzyna, c. Karola

i Martyny z Neymanowskich * 1815. V. A. str. 299.

Wiktorya, c. Wojciecha i Justyny małż. z Mordarki * 1808. V. A. str. 279.

Zofia, c. tychże * 1809. V. A. str. 284.

Julia, † 1809. II. str. 142.

Tokarski.

Anna, c. Floryana i Agnieszki małż. * 1683. K.: Hieronim Lipski, Teresa Gęsierska I. str. 80.

* Trypski.

Helena, od 1817. r. żona Jana Jankowskiego.

Trzecieski.

Adam Jan, s. Michała i Salomei małż. * 1743. III. str. 122.

Anna, c. Teodora i Barbary małż. * 1688. I. str. 103.

Anna Zuzanna, c. Michała i Salomei małż. * 1727. II. str. 247.

Barbara, c. tychże * 1719. K.: Kazimierz Czachurski, Barbara Trzecieska II. str. 171.

Domicella Helena, c. tychże * 1732. K.: Stanisław Boguszewski tow. panc. Teodora Jemiołkowska III. str. 39.

Dominik Kajetan, s. tychże * 1740. K.: Józef Pniewski, Katarzyna Trzecieska III. str. 102.

Elżbieta Teresa, c. tychże * 1734, III. str. 63.

Jakób Teodor, s. Teodora i Barbary małż. z Sowlin * 1687. I. str. 100.

Jan Adam, s. Michała i Salomei małż. * 1745. III. str. 128.

Julia Zofia Agnieszka, c. tychże * 1722. K.: Antoni Trzecieski z Sowlin, Franciszka Czachurska II. str. 187.

Katarzyna Maryanna, c. Teodora i Barbary małż. * 1698. II. str. 33.

Kazimierz Antoni, s. tychże * 1686. K.: Wojciech Koszarski, Katarzyna Laskowska I. str. 93.

Konstancja Barbara, c. tychże * 1696. K.: Jan Gurzyński, Teodora Fredrówna kasztel. czerniech. II. str. 20.

Maryanna, c. Michała i Salomei małż. * 1726. K.: Jakób Pieniążek, Cecylia Czachurska II. str. 20.

Paweł Józef, s. tychże * 1742. III. str. 110.

Rozalia Jadwiga, c. tychże * 1726. III str. 16.

Rozalia, c. tychże * 1733. III. str. 49.

Sebastyan, s. Aleksandra i Maryi małż. z Lipowego * 1781. IV. str. 212.

Stanisław Jerzy, s. Michała i Salomei dzicz. Sowlin * 1742. K.: Tomasz Gurzyński, Tekla Trzeciecka II. str. 205.

Teodora Anna, c. Teodora i Barbary małż. * 1696. K.: Sebastyan Morski, Elżbieta Nidecka II. str. 20.

Katarzyna, od 1749 r. żona Mikołaja Lublickiego.

Michał, zaśl. Salomeę Czachurską z Sowlin 1719. II. str. 19.

Roża, od 1751 r. żona Wojciecha Strzeszkowskiego.

Anna, z Lipowego † 1762. I. str. 74.

Barbara, † 1725. I. str. 1.

Barbara, † 1815. II. str. 150.

Dominik, † 1770. I. str. 100.

Maryanna, † 1796. II. str. 323.

Rozalia, c. Michała i Salomei z Lipowego † 1733. I str. 23.

Trzewski.

Teodora, od 1714 r. żona Jana Jemiołkowskiego.

Tworkowski.

Rozalia Konstancya, c. Aleksego i Anny małż. * 1720. K.: Józef z Witowic Szwarzenberg Czerny kasztelanik sandecki, Róża Czernowa cześnikowa krakow. II. str. 179.

Tybiszewski.

Balbina, od 1781 r. żona Ignacego Gurzyńskiego.

Jan, zaśl. Balbinę Bogucką 1753. II. str. 98.

Tyrawski.

Samuel, zaśl. Barbarę Ratoską 1705. S. Maryan Miłkowski I. str. 83.

Tyszyński.

Józef, zaśl. Kunegundę Nizińską 1741. S. Józef Trębecki, Antoni Kałuski II. str. 78.

Ujejski.

Teresa, w 1795. r. Kajetanowa Chmielewska 2°. v. Kasprowa Borzęcka † 1844.

Wielogłowski.

Aleksander, s. Piotra i Konstancyi małż. * 1660. K.: Stanisław Sędzimir, Maryanna Łapczyzna I. str. 49.

Anna Karolina Konstancya, c. Józefa i Ewy z Dunikowskich * 1824. K.: Antoni

i Konstancya Chwalibogowie VI. str. 121.

Emilia Barbara, c. tychże * 1822. K.: Andrzej Wielogłowski sędzia gr. krakow., Maryanna Wielogłowska dzka. Rybia. VI. str. 113.

Konstanty Jan, s. Wojciecha i Eufrozyny z Kowalskich * 1825. VI. str. 123.

Maryanna Ewa Dorota, c. Józefa i Ewy z Dunikowskich * 1810. K.: Ewa bar. Echerich staros. cyrkul. sandec. V. A. str. 47.

Nepumucena, c. Kajetana (matka opuszczona) * 1833 r. K.: Tomasz Wielogłowski z Swidnika, Ewa Wielogłowska z Mordarki VI. str. ?

Wiktorya, c. Józefa i Ewy małż. * 1826. VI. str. 133.

Wilhelmina Petronella Karolina, c. tychże * 1828. VI. str. 133.

Anna, od 1846 r. żona Seweryna Głębockiego.

Antoni, z Gosprzydowej zaśl. Marcyannę Gurzyńską 1730. S. Michał Trzeciecki z Lipowego, Antoni Grzębski z Kobylca II. str. 48.

Cecylia, od 1848 r. żona Juliana Racińskiego.

Emilia, od 1842 r. żona Henryka Stobnickiego.

Józef, dzc. Jadamwoli zaśl. Ewę Dunikowską 1709. S. Kasper Wielogłowski dzc. Dąbrowej, Józef Dunikowski dzc. Łososiny III. str. 89.

Józefa, od od 1837 r. żona Ignacego Koczanowicza.

Marya, 1°. v. Paszycowa od 1838. 2°. v. żona Feliksa Stobnickiego.

Nepomucena, od 1833 r. żona Jana Żuka-Starzewskiego.

Paulina, od 1832 r. żona Augusta Reklewskiego.

Wilhelmina, od 1848 r. żona Karola Stahlbergera.

Ewa, z Dunikowskich, wdowa po Józefie † 1844. II. str. 286.

Joanna, c. Hieronima † 1800. I. str. 330.

Wiktorya, c. Józefa † 1828. II. str. 162.

Wierzchlejski v. Wierzchleński (v. Zwierzchleński).

Feliks Antoni, s. Józefa szambelana król. dzwcy. Majerza i Magdaleny z Czernych

łowczanki oświęcim. 1788. V. A. str. 6.

Wierciński.

Franciszek, od 1825 r. żona Marcelego Piotrowskiego.

Wojciechowski.

Maryanna Eleonora, c. Józefa Lubicz rotmistrza kaw. nar. i Eleonory z Kroczkowskich * 1782. K.: Michał Żuk Starzewski komornik gran. sandec. Maryanna Pieniążkowa stolnikowa nowogrodzka, Józef Lewald Jezierski cześnik bractawski, Magdalena z Czernych Wierzchlejska szambelanowa krol. V. A. str. 129.

Zofia, od 1751 r. żona Wojciecha Strzeszkowskiego.

Wolański.

Jan, † 1769. I. str. 98.

Wolski.

Helena, od 1727 r. żona Wojciecha Bysszowskiego.

Wrzeszcz.

Marek, s. Jana i Anny małż. * 1683. I. str. 73.

Zacharski.

Kazimierz, † 1786. IV. A. str. 47.

Zagurski.

Franciszek i Ignacy, ss. (bliźniaki) Stanisława i Anny małż. * 1694. II. str. 2.

Zaręba v. Zaremba.

Stanisław Józef, s. Jana z Zarębów i Maryanny małż. * 1742. K.: Józef Zaręba, Anna Rudzka III. str. 115.

Teresa, c. Jana (matka opuszczona) * 1694. K.: Jan Znamirowski z Mordarki, Dorota Wizemberkowa II. str. 5.

Feliksa Filipina, c. Karola i Józefiny † 1842. str. 194.

Zarzycki.

Maryanna, † 1729. I. str. 11.

Zdanowski.

Joanna Franciszka, c. Jakóba i Kunegundy z Milewskich * 1772. K.: Jan i Maryanna Mościcy IV. str. 124.

Zdzieński.

Tekla Wiktorya, c. Jana ekonoma limanow. i Anny z Miłkowskich * 1813. K.: Antoni Miłkowski, Helena Pieniążkowa V. A. str. 52.

Zembrzusi.

Rozalia, c. Adama i Maryanny małż. *

1720. II. str. 179.

Znamirowski.

Franciszek, s. N. i Katarzyny małż. * 1689. K.: Franciszek Popławski, Katarzyna Pagowska I. str. 105.

Justyna, c. Jana i Anny małż. * 1695. K.: Wojciech Niziński, Agnieszka Ryntowna II. str. 12.

Żuk-Skarszewski.

Jan, dzc. Białowody zaśl. Nepomucenę Wielogłowską z Swidnika 1833. II. str. 210.

Żuławski.

Amalia Józefa, c. Leona i Karoliny z Ekhamów * 1844. K.: Wojciech i Amalia Zuławscy VI. str. 61.

Karol Franciszek Ksawery, s. tychże * 1845. VI. str. 76.

Tekla Leonia, c. tychże * 1847. VI. str. 85.

Wanda Emilia, c. Juliusza i Maryi z Laszkiewiczów * 1846. VI. str. 81.

Wiktorya, w 1839. r. żona Kazimierza Dunikowskiego.

Wojciech, dzc. cz. Szyku zaśl. Helenę Pieniążkowa 1813. III. str. 22.

Żurowski.

Antoni, s. Feliksa i Katarzyny z Dydyńskich * 1832. VI. str. 200.

Antonina Kunegunda, c. Józefa i Julianny z Dydyńskich * 1791. V. str. 240.

Feliks Ludwik, s. tychże * 1798. K.: Adam Potocki dzc. Krasnego, Józefa Dulembianka; Józef Potocki, Saloma Fihauser V. A. str. 256.

Jan Ludwik, s. Feliksa i Katarzyna małż. z Szarżysza * 1839. VI. str. 226.

Maryanna Tekla, c. Józefa stolnikowicza sandeckiego i Julianny z Dydyńskich * 1789. K.: Józef Dydyński, Maryanna Dobrzańska cześnikowa chełmska V. A. str. 234.

Romuald Jan Józef, s. Feliksa i Katarzyny małż. * 1831. VI. str. 198.

Urszula Anna, c. Józefa i Julianny z Dydyńskich * 1796. K.: Józef Lewald Jezierski cześnik krakowski, Helena Zwierzchleńska V. A. str. 252.

Zuzanna Marcyanna, c. Feliksa i Katarzyny z Dydyńskich * 1826. VI. str. 187.

Antonina, od 1849 r. żona Sabina Koczanowicza.

Józef, zaślubił Julianę Dydyńską starościanką krzeczowską 1786. IV. A. str. 81.

Antoni, s. Feliksa † 1832. II. str. 258.

Józef Kalasanty, dzc. Szarysza † 1823. II. str. 255.

Justyna, † 1794. II. str. 220.

Kunegunda, † 1793. II. str. 219.

Kunegunda, † 1795. II. str. 221.

Dr. Juliusz Dunikowski

(Tarnobrzeg).

Miscellanea.

4. Płyta grobowa Mikołaja Kobylańskiego, kasztelana rozpierskiego 1510 r. W Kobylanach, wsi powiatu krośnieńskiego jest w kościele wmurowana w prawej ścianie nawy płyta nagrobkowa z piaskowca, na której wyrzyta jest postać brodatego rycerza w zbroi z rękami jak do modlitwy złożonemi. Z prawej strony rycerza, leży długi miecz, a w nogach herb Grzymała, odmiennego jednak kształtu, niż go herbarze nasze przedstawiają, gdyż trzy baszty zamkowe wznoszą się na jednolitym murze, w którym brak bramy i stojącego w niej rycerza. Wokoło biegnie napis wyrzuty niewprawną ręką domorosłego kamieniarza: HIC IACET MAGNIFIC' DOMI' NICOLA' HERES DE KOBILANI KASTELAN' ROSPERIES'

ANNO DOMI 15 X

nad głową zaś dodano:

OBIIT AN: FESTU: PAS...

PURIFICATIONI: MARIE

W Kobylanach uchodzi ta płyta za nagrobek rycerza Domarata, który był w bitwie pod Grunwaldem. (Szczegóły powyższe zawdzięczamy ks. Karolowi Marciakowi). *Red.*

6. Wierszowane spisy szlachty. Akt, który poniżej podajemy, jakkolwiek ma wszelkie pozory formalnej indukty jest tylko jednym z tych licznych objawów humoru polskiego, jakimi nasi palestranci zapełniali puste miejsca aktów sądowych. Znajdziemy tam rysunki ozdobnie i misternie piórkiem wykonane, jakich szereg umieścił Wł. Łoziński w swej pięknej książce „Prawem i lewem“, znajdziemy karykatury nieraz i historycznych postaci, częściej jednak spotkać można poważne sentencje, lub sowiźdrzałskie fraszki, wierszowane parafrazy modlitw, ba nawet wierszowane spisy szlachty. Z tego tylko tytułu, jako wytwór fantazyi polskiego palestranta, drukujemy niniejszy akt, nie przedstawiający zresztą dla nas wyższego interesu ponadto, że zawiera szereg, co prawda nieraz dziwacznie brzmiących nazwisk szlachty.

Actum in castro Leopoliensi sabbatho in vigilia festi sanctorum Simonis et Judae apostolorum Anno Domini. 1754. (26/X).

Compendij selectorum nobilium Poloniae quorum cognomina non finiuntur in *ski* oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Leopoliensia personaliter venientes generosi Turkuł, Bułhak et Warwary, Kirkor, Tyszka cum Solary obtulerunt compendium selectorum nobilium Poloniae, quorum cognomina non finiuntur in *ski* per generosos Sakin, Roman, Filibek, Gintoft, Ruszczyc tum cum Heli conscriptum tenoris sequentis:

Tureccy Firley, Rey,
szlachta to hey, hey,
Strus, Czyż, Kos, Polacy,
Ludzie to są, nie ptacy.
Koscien, Bonar, Fredro, Piwo;
Jest tego w Polsce co żywo.
Szafraniec, Mleczek, Smietonka,
Niemsta, Ostrzeszko, Strasz, Pszonka;
Brzoska, Strzałka, Trepka, Kołek,
z drewnianą szlachtą pan Borek
Jordan, y Fulgierda stary;
Grabianka, Pernus, Celary,
Jarzyna, Rumen, Mencina;
Dynoff, Bałaban, Bylina.
Ostrog, Skarbek, Hwalibog
Ba zacna to szlachta dali Bog.
Ruszczyc, Pausza z Wiszowatym,
a coż komu będzie natym,
Leszcz, Drubicz, y(!) Woroniczem
a Gerbert, Koc z Wąsowiczem,
Sokoł, Kirsztą y Rogala
znaydziesz w Polsce Anibala;
Terembeki y Szębeki,
Juz szlachta polska na wieki,
Obuch, Roznowie y Płaza;
wszystko to iest od żelaza.
Grot, Kordysz y Karabela,
iest czym bić nieprzyiaciela:
Szlichtynk, Fetos y tam ktoś,
a zatym Morsztyn y pan Łoś:

Szczuka, Karp i Slisz;
 Nie ryby to: y tych pisz:
 Mytko, Motowidło, Korytko:
 Bierz z Rzeszotkiem czarcie wszystko:
 A Strzębosz, Derszniak z Gniewoszem,
 Szlachta to sandomirska owszem.
 Korniakt Bronicz y Plichtowie
 y niewierni Undruhowie.
 Kolontay, Scibor z Komarem,
 Słomka, Czaplic z Olizarem;
 A Moreli y Dziuli
 Niech się do szlachty tuli.
 Ozga, Wyzga, Szornel, Zygota;
 Sawicz, Bystram y Lasota;
 Prandota, Morawiec z Zarębo,
 szlachta polska całą gębą.
 Duninów wszak znacie y Tarłów w senacie,
 siedciez Panie Bracie.
 Sołtyk, Cyryna, Wigura,
 Kisiel, Boreyko, Proskura,
 Zbrozek, Dobek, Glinka szlachta,
 wołowali za krola Olbrachta,
 Russyan, Popiel, Niemira,
 Pisz Kulesze, Sędzimira.
 Z panem Zegartem, Iliak;
 To tamto szlachta, a to tak:
 Zawada, Odyniec, Zubr z Dzikim;
 Zaiąc także z Przesmykiem.
 Telefus, Baybuza, Włodek,
 stary szlachectwa tych przodek;
 Haraim, Wereszczak z Axakiem;
 Halaz(?), czarcie z takim dziwakiem.

O Domu pana Peretetkiewicza,
 Dowiesz się u pana Hulewicza.
 Baryczka, Baldy, z Koropatwo,
 at bis nadał szlachte niełatwo;
 Undorff, Bandyneli, Feli,
 u kubka bardzo weseli;
 Arembosz, Narburt z Ordęgą
 Juz niewiem co ci wylęgą;
 Krupkę z Pieniążkiem napiszem:
 Iskry, Dzierzka z Ubyszem;
 Mier y dawny Ligęza
 piszmy tu Węzyka y Węza
 Niemierzyc, Pełka, Spinkowie,
 Rożek, Szyryn y Preysowie;
 Butler, Brzychwa y Rogoza,
 Dederkał, Gniewek az zgroza,
 Nench, Kruzer y Dzianoty,
 szlachta to swizey roboty,
 Buldey, Bekiesz y pan Rucy
 szlachta ledwie nie Kałmucy.
 Zaklika, Ciołek, Pierzchała
 Bał, Lasko, y Grzymała.
 Ankwicz, Deboli godni; Sakin y Krzywopisz:
 Niegonienko, tuż Gowno między szlachto
 [napisz,
 Kerekesza, Bogatko, znamy tez y Tysze,
 A kto więcey wynaydzie niech y tych
 [przypisz.

Post cujus ingrossationem originale ejusdem
 circa praesentia est relictum. (*Castr. Leop. T.*
568 p. 2769—2772). Red.

Zagadnienia i odpowiedzi.

Zagadnienie 35.

a) Jakie jest pochodzenie herbu „Nalewka” i od jakiego czasu herb ten pojawia się w Polsce? b) Jakie rodziny do tego herbu należą i czy można je wszystkie uważać za pochodzące ze wspólnego gniazda (W. Wittyg w *Nieznanej szlachcie Polskiej* przytacza Fedora Hrycewicza, ziemianina smoleńskiego w r. 1621. a J. hr. Ostrowski w *księdze herbowej rodów polskich* pisze: „herb kilku rodzin litewskich: Hrebnickich, Hrycewiczów, Narkowskich i in.⁴⁾ Lubomir Hrycewicz (Rewel).

Zagadnienie 36.

Proszę o wskazanie miejsca przechowania księgi grodzkiej powiatu rossieńskiego (księst.

Żmudzkie) z r. 1794. Niema jej w centralnem archiwum aktów dawnych w Wilnie, o czem mię zarząd archiwum oficjalnie zawiadomił.

Lubomir Hrycewicz (Rewel).

Zagadnienie 37.

Czym synem, względnie wnukiem itd., był Alesander Kicki h. Gozdawa, rotmistrz wojsk koron., z cześnika podolskiego w 1730 r. podsedek zs. ciechanowski, zmarły 1746 r. Dla szybszego z orjentowania się, o którego Aleksandra chodzi, dodaję, że zostawił on z Konstancyi Przedwojowskiej syna Antoniego, po którym z Maryanny z Przanowskich zostało 4 synów, a między tymi ks. Ferdynand, arcybiskup lwowski zmarły 1797 r. Drugi arcybi-

skup lwowski Kicki, ks. Kajetan, zmarły 1812 r. był bratanicem pierwszego, a więc już prawnikiem Aleksandra podsędką ciechanowskiego.

A. hr. A. (Płaza).

Zagadnienie 38.

Niesiecki w „Koronie Polskiej“ pod Wąsowicz h. Łabędź pisze między innemi: 1) ... Krzysztof rotmistrz urodzony był z ojca Wacława pułkownika pod Zamoyskim hetmanem, matki Drohojowskiej, w wieluć wprawdzie bataliach mężnego serca dał dowody, ale osobliwie z Nalewajkiem i Lisowczykami, deputatem zasiadał itd. 2) N. cześnik sandomierski z Drohojowskiej urodzony (a więc byłby to brat Krzysztofa). 3) Wacław, archidyakon poznański 1646 itd. ojciec tego Wacława

(nb. był nim wspomniany wyżej Krzysztof, a matką Zielińska wojewodzianka płocka) pod Moskiewską wojnę rząd w woysku prowadząc, gdy naszych w stolicy Moskwa ścisnęła, on jednak przedał się do nich z prowiantem. 4) N. proboszcz Nowomiejski, św. teologii doktor, kościół w Dzierżynie wymurowawszy, umarł 1678. Czy nie znane komu bliższe szczegóły o tych faktach, gdyż mimo skrzętnych, długoletnich poszukiwań, nie mogłem dotychczas odszukać źródeł, na podstawie których mógł Niesiecki powyższe dane podać, a wiadomo, że Niesiecki bez podstawy względnie źródła jakiegoś, chociaż czasami nieco bałamutnie, niczego do herbarza swego nie wcielił.

M. D. Wąs. (Lwów).

Sprawy Towarzystwa.

Na posiedzeniu dnia 20 marca ukonstytuował się Wydział Towarzystwa. Prezesem został obrany: dr. Jan hr. Drohojowski, I. wiceprezesem; Zygmunt Luba Radziwiński, II. wiceprezesem: dr. Piotr Kucharski, sekretarzem: dr. Helena Polackówna, skarbnikiem: dr. Mieczysław Dunin Wąsowicz, redaktorem: dr. Władysław Semkowicz.

P. Semkowicz zawiadomił Wydział, że zapowiedziany w artykule wstępnym p. t. „Nasze cele i zadania“ ważny dla heraldyki dział zapisek herbowych (Inscriptiones clenodiales) średniowiecznych, ukaże się w łamach najbliższego zeszytu „Miesięcznika heraldycznego“, dzięki cennym materiałom, które nadesłał ks. dr. Z. D. Kozicki z Archiwum centralnego w Wilnie. Nadto wprowadzony będzie nowy

dział p. t. „Miscellanea“, w którym pomieszczone będą komunikaty i notaty z zakresu heraldyki, sfragistyki i genealogii.

Sprostowania.

W odpowiedzi na zagadnienie 30. (zeszyt z marca b. r., str. 48) wypadło kilka słów, nieodzwonnych do jej należytego zrozumienia, które też niniejszem uzupełniamy. Odpowiedź ta winna brzmieć: „Żeby Wojciech Zawadzki był kasztelanem ciechanowskim, śladu w moich notatach nie znalazłem. Jan Zawadzki, sędzia zs ciechanowski został nim 21 kwietnia 1603 r. umarł zaś przed 4 września 1620 r. „reszta jak wydrukowano“.

W tymże zeszycie w Metrykach na str. 43 należy poprawić Posgowski na Pagowski.

W myśl uchwały Wydziału Towarzystwa przestaniemy począwszy od nr 5-go (za maj b. r.) wysyłać *Miesięcznik heraldyczny* tym wszystkim, którzy bądź to sami bezpośrednio, bądź przez znajomych zgłosili swe przystąpienie do naszego Towarzystwa, lecz dotychczas ani wkładek, ani wpisowego nie uiszcili, mimo iż dwukrotnie wysyłaliśmy im wypełnione przekazy pocztowe. Rocznik Towarzystwa naszego T. I. obejmujący: Elektorów króli Władysława IV, Michała Korybuta i Stanisława Leszczyńskiego, oraz stronników Augusta III. w opracowaniu pp. hr. Borkowskiego i dr. Dunina Wąsowicza już się drukuje i zostanie zaraz po wyjściu wszystkim tym sz. członkom naszym, którzy oprócz wpisowego całą wkładkę za r. 1908 uiszcili bezpłatnie dostarczoną. Brakujące numera *Miesięcznika* z 1908 r. prosimy rychło reklamować, gdyż później nie moglibyśmy ich dostarczyć, posiadając już tylko bardzo mały zapas pojedynczych numerów.